

(המשך מעמוד 39)

רציתי לחיות ככה. יש לי חבר כבר חמש שנים, יובל, ומה הוא עושה? שכיר במפעל. זו הרגשה נהדרת שאני מביאה את הכסף הביתה.

למה אני לא מתחנת עם יובל? נישואין נועדו לשתי מחשבות ביטחון: כלכלי, ואני, הרי, לא צריכה את זה. אני היא זו שנותנת. וסיבה שניה היא כאשר רוצים להביא ילדים לעולם. בינתיים אני לא רוצה ילדים, כשארצה אעשה. בינתיים אין לי זמן. אין לי סבלנות. ואולי אני לא מספיק מנוגרת בשביל עלי זה. אני לא אוהבת שמדברים איתי על ילדים. רק בארץ עושים מכל הסיפור הזה, של חתונה וילדים, כזה עניין גדול ומלחץ.

זה יגיע יום אחד. יש כאלה שעשו ילד גם בגיל 45. אני לא מוטרדת מזה

איוזה? כשכתבו עלי שאני חיה על חשבון גברים. זה היה הכי גרוע. אחרי כל העבודה הקשה לקרוא את זה. אבל הרברים האלה רק נתנו לי כוח להמך שוך הלאה. הדמעות רק חיוקו אותי. ועובדה, אין הרבה בחורות בגיל שלי, שהגיעו למצבי רק בזכות עבודה קשה.

אחת הכתבות השמורה אצל פנינה בבית היא כתבה של יהונתן גפן משנת 1971. פנינה היתה אז בת 17. נערה אלמונית מפתחתיקוה שעשתה את צעריה הראשונים בעולם-הרוגמות. גפן פגש בה במסיבה. הוא לא הכיר אותה אישית, ובכל זאת פירסם עליה רשימה על פני עמוד שלם. הוא העליי חס בעיניו מופגנת לנערה שרצתה לככוש את העולם, וכך כתב: "לעת עתה היא היתה רק בתצוגת-תיסרוקות אחת בפבריים, אבל כתבו עליה שתי

רוזנבלום עם בובת-תצוגה בעסקים אני עומדת על המקום...

ככלל. כשהארוחה תמה מוציאה פנינה מהתיק עלון של חברה לייצור מיקל-חונים. זו החברה הכי טובה בעולם.

פנינה עומרת להיכנס כשפותה לסניף החברה בארץ, אבל שששש... אסור לך בר בינתיים. רק כשהכל יחתם סופית היא תספר עלייך.

לא בזכות היופי, טוענת פנינה, היא הגיעה לאן שהגיעה. נו, טוב, גם לזה היה איזה שהוא חלק, אבל אף פעם לא בנית את עצמי רק על היופי. היופי הוא אולי יתרון ראשוני, אבל בפגישת-עסקים, אם אין עוד רברים חוץ מהיופי, זה לא עושה צריך גם שכל. צריך לדעת איך לרבר, כגלל זה עובדת את הרוג' מנות, שם זה רק יופי. אני משאירה את זה לבנות הטיפשי-עשרה. מה דעתי על תמי ברעמי, חלי גולדנברג, וקארין דונסקי שעדיין מדגמנות? הן עושות טעות, אני זומן הרמתי כפניים מזה.

לא תמיד המהיאה לה התיקשות. היו שצחקו, לעגו, התבדחו. יש המון קינאה בארץ, זה מרתח אותי. בררררר, כלל, כשלעגו לי, לא הגבתי. נתתי לזה לעבור לידי. לא התיחמתי לזה, אבל היו לפעמים דברים שגרמו לי לבכות.

פנינה של 1987 לוגמת מהקפה. צוחק מי שצוחק אחרון, היא אומרת וצוחקת את הצחוק האחרון. אחר-כך מביטה בעשן, ורואה, עוד שתי דקות שתיים. אני חייבת לטוס. יש לי פגישה כשתיים. היא מגיעה לפגישה, מניחה רגל על רגל ושמתת ית-יטקוסמטיק המעוניינת לשווק את

מוצריה. פנינה עומרת על שלה. מחל לפגישה מרתח המישפט שאמ'רה בתחילת היום: "כבר מזמן הפסקתי להיות פראיירית." אם אכן היא היתה פעם כזו, היום קשה להגדיר אותה כ"פראיירית." קשה להיות אשת-עסקים, היא תאמר אחר-כך. "לגבר קל הרבה יותר, נקודת-הפתיחה שלו קלה יותר. על אשה מנסים לעלות, לסרר אותה. בעסקים אני מאוד קשוחה. אין פשרות. בבית אני פנינה אחרת. רכה יותר. יל-רותית יותר.

"בעסקים אני עומדת על המקום. אני שים חושבים שפנינה רוזנבלום צריכה לשלם יותר. אבל אני לא מתביישת לבקש הנחות. מחפשת את הכי זול." נאמנה למישפט הזה היא נוסעת לתחנתה הבאה — חנות לשיש. "אני צריכה לבחור שיש לדירה החדשה ואני משווה מחירים." השלווה, השוררת בתנות, מופרת כרגע שפנינה נכנסת. היא הופכת למרכז-ההתעניינות. היא כוחנת את השיש, שואלת, מתעניינת ולבסוף מתיישבת עם בעל-החנות לסגור על התשלום. הוא: "את המחיר תשלמי בשני תשלומים." היא: "בסדר. תשלום אחד בעוד חודש. שני בעוד חודשיים ושלישי בעוד שלושה." הוא: "רגע, אבל זה שלושה, לא שניים." אבל פנינה כבר בתחח החנות, מנופפת לו לשלום ואומרת: "ואל תשכח גם איוו הנחה. צ'או במבינו."

משם היא ממשיכה לחנות שלה. בדרך עוצרת למלא לוטו. מי שמופיעה על תחנות-האוטובוסים וממליצה כי תשרייה-השרות בטלוויזיה למלא לוטו, אפילו לא יודעת כיצד עושים זאת. המוכר עוור לה בכך והקהל שעובר במקום מתחיל לשרי לה: "מילאתי לך טו באופן לוטומטי."

כשהיא מגיעה לחנות היא מעניקה נשיקה מצלצלת לשתי העובדות היפה'פיות שלה. נו, מתוקות, איך היו הן מכירות היום? מרגע שהיא מגיעה לחנות מתרבים הסקרנים מול חלון'הראווה. קבוצת ילדות שואלות בהי'סוס: "אפשר לקבל חתימה?" ופנינה: "בוודאי מתוקות."

המוכרות מספרות על מעריצים קבועים העומרים כפתח-החנות ומד'כים לפנינה. "פעם פנינה ביקשה מגבר אחד שיעזר לה לטחוב משהו. מאז הוא מופיע כאן בכל יום ומחכה שהיא תפנה אליו." וכשהיא עומרת מאחורי הדלפק, ליד הקופה, היא אומרת: "אני מאמינה בעבודה קשה. אני לא פרימרונה שמחלקת הוראות. אני עובדת ומזיעה, רק ככה רואים תוצאות."

אין זמן

למסיבות

ל פני שלוש שנים רעשו כותרות העיתונים: "פנינה מצאה את אביה." האבא האובד הבטיח אז לפני'נתו מכוננית מרצדס חדשה. מרצדס אין וגם האב לא נמצא עם בתו. כן, הוא הבטיח, לא יודעת מה קרה איתו בדיוק. היו לו בעיות עם אשתו. הוא התגרש. אני לא נכנסת לנשמה שלו. לא קנה, לא קנה. כבר למדתי שלא להאמין לדברים עד שראיתי לא רואה אותם. הפרשה הזו היא כיום אחת מהנקודות בעבר שלי, היה חלף.

"הוצאתי את הסקרנות שהייתה לי במשך השנים. היום אני לא יכולה להגיד שאני אוהבת אותו. זה יהיה שקר. יש בינינו יחסים קורקטיים וזהו." וכשהיא מדרכת על אביה היא פחות עליזה, ממייכת פחות. אביה מעטת עובדות עד שהיא שוב מחייכת בגדול ומספרת על תכשיירי-האיפור שהיא מייבאת. הם מיוצרים בחו'ל על-פי פטנט שלה.

היא דווקא רצתה לעבוד עם מיפ'עלים בארץ, אבל נוכחה שאי אפשר, אין מיקצועיות, לא עומדים בלוח'ומנים, המילה היא לא מילה. "אצלי זה אחרת. כשאני אומרת משהו — זה סגור. יש לי אחריות." בשעה שמונה בערב היא סוגרת את החנות. יש לה עוד שתי הופעות בעירי-ראיונות — בתל-אביב ובני-בית-שמואל. רק באחת בלילה תחזור הביתה: "אני מגיעה לחיות הרגוע וישר שוכבת לישון." ועם סריינים כזה אני יודעת למה לאשתיה עסקים פנינה רוזנבלום, וכן למסיבות?

אשף! אשף!

(המשך מעמוד 15)

יש תחנה נוספת בבלג'ר, המשרתת בגלים קצרים לכל אירופה, וששירוריה מגיעים גם לארצות-הברית. תחנה זו משרתת שעה אחת בכל ערב, כ'6 וחצי. תחנה שלישית נמצאת בצפון-תימן, ומשרתת במשך ארבעים דקות מן השעה 7 בערב. הרביעית נמצאת בערד, ומשרתת במשך 45 דקות, מן השעה 8 בערב.

לפני שבועות אחרים הוקמה תחנה נוספת בלבנון, והיא משרדת בינתיים שידורים ניסיוניים. חסן סיפר כי תחנת-שידור בלבנון היתה קיימת עוד לפני מלחמת-הלבנון, אך שודרי-התחנה היו אחת המטרות הראשונות שאותן הרס צה'ל עם פלישתו לשם. (הבנתי מדבריו שאין כוונתו לתחנה החדשה של אחמד ג'בריל בסוריה.) חסן סיפר על התקופה שבה שידרו הפלסטינים ברדיו של קאהיר. הוא הזכיר את תקופת השידורים בעברית, ואמר שבמשך תקופה ארוכה היה הקריין מספר על מוקשים שונים ברחבי הצייחאי סיני. הוא אמר שהקריין טעה בהגיגי המילה, ובמקום לומר מוקש הוא אמר מכוש. רק אחרי שבועות רבים תפס מי שתפס את הטעות, ששימשה נושא לצחוק ולברייחות בתחנה ומחוצה לה.

שמירה

מתוגברת

ה הרגשה הבללית באתונה — והכוונה היא יותר לחברתם המא'סיבת והאינטנסיבית של המגורשים הפלסטיניים — היתה טובה. לא הרגשנו כפחד. אולי להיפך. לעיתים היה נדמה לנו כאילו יש עלינו שמירה מיוחדת. הרבר בא לידי ביטוי בולט במיוחד אחרי שנודע דבר הפיצוץ בספינה שנגעה בלימסול.

אז הרגשנו לפתע כאילו השמירה עלינו תוגברה. פלסטינים במעילים הסתובבו סביבנו ללא מילים ועקבו אחרינו מרחוק. מישוה מן הבכירים גם טרח להרגיע אותנו, ואמר שכל עוד אנחנו ב"אחריותם" לא יאונה לנו כל רע.

ביום שבו נודע דבר הפיצוץ, כבר היו הכל מוכנים על מיוחדותיהם, כדי לטוס לקפריסין ולעלות לספינה. המ'תח היה רב, ואו הודיע מישוה על מסיבת-עיתונאים רחופה במלון אינטר'קונטיננטל. דהרנו לשם כל עוד רוחנו בקירבנו, כשאנו לוקחים איתנו את המיוחדות. בכניסה לפינה, שבה נערכה מסיבת-העיתונאים, נערכו באותו היום, זו הפעם הראשונה, בדיוק בטיחוניות, שהזכירו כאופן מזור את הבריקות הביטחוניות הנערכות בארץ. אנשי'ביטחון — הן מטעם המלון, הן מטעם אש'ף — ביקשו לראות את תגיהויה שקיבלו כל העיתונאים, ואף פישפשו במצלמותינו ובתיקיננו.

האיש

בתיק האדום

ת עלומה שנשארה בלתי-פתר'רה עד עצם הימים האלה הת'בטאה ברמותו של עוזי בורשטיין, דובר רק"ח.

את בורשטיין, במעיל-צמר אפור וארוך, בעל מיגבעת אפורה ותיקיד'אדום בולט, פגשתי במטוס לאתונה, ביום השני בנקור.

פגשתי אותו גם באתונה, כשמיי'לאיתי את טוספ פרטי האישיים בדלפק'הקבלה במלון. הוא עמד במרחק של מטרים אחדים ממני במעיל האפור, המיגבעת האפורה בידו, והתיק האדום מונח לצדו. אחר-כך הוא נעלם, כאילו בלעה אותו הארמה. לא הופיע במסיבות העיתונאים בשגרירות אש'ף, לא במי'סיבות-העיתונאים במלון אינטרקונ'טיוונטל וגם לא בפרידום הופטל. שבו השתכנתי.

ניסיונות לאתר אותו עלו בתוהו. הוא כלל לא נרשם במלון, וגם לא במלון אחר שבו חיפשו אותו. הוא גם לא היה חבר במישלחת של חר'ש, שהגיעה ללרנקה שבקפריסין ואחר-כך גם לאתונה. הוא פשוט נמוג.

כשנשאל באישהר'ש באתונה היכן בורשטיין, ענה, כאילו זה דבר מובן מאליו: "הוא בארץ".

יום עמדותי במקום, בצומת-גליי

לוח, אחרי 10 שנים. האמת היא שאני עובר הרבה במקום, כערך פעמיים בשבוע. אין פעם שא'עבור — בחושך, או אחרי כמה כוסיות — שאין איזה הבזק של מבט.

אני דווקא אחד שלא מרחיק. כל שנה, כשבאתי לאוכרה — מהרגע שהחנתי את המכונית, הכל צף: איפה שכנתי, מה שקרה כל שניה.

כשמשחורים, יש מי שמנסים לחשוב אם יכלו אז לנהוג אחרת. לא אני!

בימים הראשונים, כששכנתי בבית

נאשם הובמן

הביאו לי אחות צעירה...

החולים, באמת חשבת: מה היה קורה אילו, או לולא, למה עשיתי מה שעשיתי, למה דווקא אני. אחר-כך זה הפסיק.

מה כאב יותר: האובדן (של אשה וילדים) או הנכות? זה משתנה משנה לשנה.

בשנים הראשונות התמודדתי עם בעייה רפואית קשה, וגם עם בעייה נפשית.

אני אחד המעטים שראה את מות אשתו וילדיו כמו עיניו.

רגשות-אשמה, למה אני חי והם לא? לא, לא.

לא הלכתי לפסיכולוגים אחרי שזה קרה: הם הגיעו אלי...

שכנתי באי-ילוב במצב קשה. כולם חששו שהמסבר יבוא כהמשך, שתבוא לי מודעות למה שקרה במאוחר.

הרכיבו צוות של פסיכולוגים ורופ'אים. אחרי שתיים-שלוש פגישות הגיע הצוות למסקנה שאני צלול, יודע מה קרה, מה קורה אחרי כמה שבועות, פתאום ידעתי שאני צריך לקום, להשתקם, להירפא בשביל אשתי וילדי.

נכות וסקס: איך

תמודדים? מנסים!

פצעתי בתוך האוטובוס. הרג'ליים שלי רוסקו לגמרי.

הרגשתי זאת מייד. יצאתי מהאר'טובוס בחילה, כשרגליי מרוטשות.

ממי הכרויים? מכל רכיפין: מכו'חתינו. הריעה שלי ברורה ביותר, שחלק מהנוסעים באוטובוס נהרגו מייתות כוחות-הביטחון.

באנדרלמוסיה ששררה שם איש לא ידע מי ירה במי. אחר-כך כבר הופקו לקחים.

אני? נפצעתי מרימון שנשלף על-ידי מחבל שהרגתי אותו. אותו רימון הרג את אשתי וילדי.

לא איבדתי את ההכרה עד לרגע שהכניסו אותי לחדר-הניתוח. שם שמעתי ששואלים איזה סוג דם יש לי.

המילים האחרונות שלי היו אז: "או פלוס".

התעוררתי כשרגלי הימנית קטועה. פגשתי התעוררתי ולא היתה רגל. זאת הרגשה איומה.

על הרגל השמאלית שלי נלחמו